

Szerkesztőség irodája:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 227. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy óra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, október 4.

Az új orvosi díjszabás.

Nagybecskerek, október 4.

A „Torontál“ politikai napilap f. évi szeptember hó 29-én „Az orvosok“ című vezércikkében az új orvosi díjszabásnak úgy az orvosokra, mint a közönségre s ennek kapcsán a közegészségre való káros hatásának fejtegetése közben oda konkludál, hogy ezen, a mint nevezi, „írott malasztzámba menő“ új díjszabással szemben a közönség a szövetkezeti rendszerrel fog könnyíteni az orvostartás terhén, másrészt az élelmesebb orvosok maguk fogják „leszállított árak mellett“ kínálni orvosi segélyeket.

Ezen megtévesztésre alkalmas fejtegetésre a köztgy szemponjtából a következőkkel felelünk:

Kétséget sem szenved, hogy az orvosi körökből indult ki az orvosi díjszabás megállapításának óhaja, bár a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. törvény cikk 48. §. is már azt mondja, hogy a magánorvoslás díjainak legkisebb mértéke az egész országra kihatólag, a városok és községek különböző viszonyaira való tekintettel fokozatosan a belügyminiszter által állapítandó meg oly célból, hogy a magánorvoslás díja, mely egyébként kölcsönös megegyezéstől függ, peres esetekben a bíróság által zsinórmértékül használtassék.

Ezen célra szolgál az új díjszabás és ennél többet abból kiolvasni nem lehet, de nem is szabad.

Ily körülmények között az orvosok az új díjszabást bár örömmel üdvözölték, mint működésük méltányos elismerését, de higgadtabb része tisztában volt azzal, hogy hazánk orvosi karának legnagyobb részét ezen díjszabás nem is érinti, mert hiszen hazánk 4125 orvosának majdnem kétharmada részint községekben, városokban vagy nyilvános intézetnél működik, a hol az orvosi működések díjazása részint

egyezségileg, részint, főleg városokban, a szokás által szentesítve van.

Másrészt az orvosok, kiknek a társadalmi bajokat megismerni annyi alkalmuk van, tudják, hogy ezen díjszabás általános elterjedésüvé nem is válhat, mert ezen díjszabás hazánk lakosságának legnagyobb része vagyoni állapotának sem felel meg, mert az orvosnak nemcsak a díjaztatása, hanem gyógyajánlataiban is betegeinek vagyoni viszonyaihoz kell alkalmazkodni, már pedig a művelt középosztálynak, mely leggyakrabban szorul orvosi segélyre, anyagi viszonyai az orvost gyógytervének kiválasztásában igen korlátozzák, ha pedig ez így van, úgy az orvos a betege vagyoni viszonya, keresetével arányosan az amúgy is ezek által korlátozott gyógyterve keresztülvihetősége szempontjából az egyébként méltányos díjait leszállítani kénytelen, s így ebben eddig is az orvos betege vagyoni viszonyait tartotta és fogja továbbra is szem előtt tartani.

Az orvosok, kik a humanitás gyakorlatában vezerszerepet visznek, ettől ezen díjszabás folytán sem akarnak eltérni s ezentul is a szegényeket ingyen, a fizetőképeseket pedig vagyoni viszonyaiknak megfelelő egyezségileg, békés uton megállapított díjazás mellett fogják gyógyítani és ezen díjszabást semmiképpen sem fogják a közönség kizsákmányolására felhasználni.

De végül hiszen ezen díjszabás tulajdonképpen csakis arra való lesz, hogy ott, a hol békés uton egyezségileg a gyógytási díj tekintetében a megegyezés beteg és orvos közt létre nem jött s a kérdés megoldása bírói utra tereltetnék, ezen díjszabási tételek fogják a zsinórmértéket képezni s ezek szerint ez nyilvánvalóan csakis a kivételes állapot lesz, mert az orvos humanus érdeke, érdeke fog az ellen szólni, hogy mereven ragaszkodva a díjszabás tételeihez, a peres utat válassza, másrészt a közönség is elejét veendő az

ilyen pereskedésnek, jó előre fog az általa választott orvossal, annak fáradozásával és egyéb körülményeivel arányos, a saját vagyoni viszonyainak megfelelő egyik vagy másik módon megegyezni.

Ezek után csak még néhány szó az egyes díjtételek magasságáról. A beteglátogatási díjakon kívül a díjszabás különös részletességgel sorolja fel az egyes műtétek díjait s utóbbiak tulmagasnak lenni látszanak. Eltekintve attól, hogy az ilyen nagyobb műtétek mily ritkák, másrészt, hogy ezen nagyobb műtéteket csakis a legkivételesebben szokás otthon végezni, a hol sem a műtetre alkalmas helyiség, sem pedig az ilyen nagy operáción átment beteg ápolásának megfelelő körülmények és segédeszközök elő nem teremthetők s így rendszerint csakis kórházakban, a melyek mai nap ugyszólván luxuriózsusan, a tudomány minden követelményeinek megfelelően vannak berendezve, végeztetnek és pedig az igen mérsékelt ápolási díjakért. Ha pedig valaki ennek dacára a műtétet lakásán akarja végeztetni, úgy természetesen ezért a megfelelő méltányos, a díjszabásban felemlített összegnek megfelelő díjat fizesse is meg, mert végül is a műtétek díjazásánál az orvosnak fáradozásain kívül a rendkívüli felelősséget is számításba kell venni.

Mindezek szerint az új díjszabás az orvosi gyakorlat terén egyelőre változást elő nem idéz s legfeljebb csak oly értékű, hogy benne az orvosi működés méltányos megítélésben részesül, s ha lenne is gyakorlati értéke, ez csak a messze jövőben válhat érezhetővé, mert végül is ilyen díjszabásokat hosszú időre, legalább 100 évre szólólag szokás megállapítani, hiszen a most érvényben levő díjszabás legtöbb tétele Mária Terézia idejéből való s így időszertű volt annak a mai kor igényeinek megfelelő átdolgozása.

Dr. F. B.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Carmela.

Írta: Cordella.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

(Vége.)

Egyszer rémülettel hallotta Anna és Graziella, hogy az egyik szomszédasszony himlőben meghalt és hogy ez a betegség erősen fellépett a városban. Mindjárt arra gondoltak, hogy elmennek messzire. De Giovanni azt mondta, hogy ezt a szeszélyeket nem elégítheti ki, mert nincsen rá pénze. Erről a tervükről tehát le kellett mondaniok, de reszkettek a félelemtől, hogy ők is megkapják a betegséget. Mikor hazulról kimentek, az utca közepén jártak, nehogy a falhoz érjenek. Nem állottak szóba a szomszédokkal. Boldogtalanoknak érezték magukat, mert örökké ezzel a gondolattal foglalkoztak.

Egyszer erős lázzal jött haza Giovanni. A két fehérnép holtra sáppadt, mikor az orvos azt mondta, hogy himlőről van szó.

Anna rögtön arra gondolt, hogy az urát kórházba küldi, mert a mint mondta, ott jobban tudnak vele banni. De Giovanni kijelentette, hogy biz ő a maga ágyában akar meghalni; a felesége mehet, a merre lát, ha attól fél, hogy elragad rá a nyavalya; őt pedig majd csak megsegíti valamelyik irgalmas szent.

— Nem magamért mondom, hanem Graziellára való tekintetből, — vágta vissza Anna, — kár lenne, ha az ő arcát is eléktelenítené a himlő. Nem engedhetem, hogy itt maradjon ezen a veszedelmes helyen.

— Menjete! mondá Carmela. En itt maradok, ugyanis csunya vagyok; nincs mit féltennem a himlőtől.

Anna kétszer sem mondatta ezt magának és azt felelte:

— Helyes. Nem is szükséges, hogy mindnyájan itt maradjunk. Azután meg a te apádról van szó. Jól gondját viseld. Vigyázz magadra, hogy meg ne kapd tőle azt az utálatos betegséget. Jól tennéd, ha beolthatnád magadat.

Anna közel sem ment az ágyhoz elbucszni az urától. Graziellával együtt elment Porticiba egy öreg rokonhoz. Graziella, mihelyt hallott a himlőről, nem is tette be a lábát a házába.

Carmela egyedül maradt a beteg ágya mellett. Ejjel nappal nem hunyta be a szemét, csak hogy gondját viselje apjának. Ezt mondta neki a doktor:

— Vigyázzon, mert ez a betegség könnyen elragadhat. Ne menjen nagyon közel az édes atyjához!

De ő nem ügyelt erre a figyelmeztetésre és csak ennyit mondott:

— Gondját viselem édes atyámnak. Nem hagyom magára. Én nem törődöm magammal.

Egy pár napig iszonyu kinokat állott ki; az fájt neki, hogy a szegény beteg állapotán nem tud segíteni. Egyszer az apja, mikor újra kitört rajta a láz, ki akart ugrani az ablakon és Carmela attól félt, hogy nem lesz elegendő ereje visszatartani. Senkinek a segítségére sem számíthatott, mert mindenki kerülte a házuk táját, mint akár a pestist. Közel volt a kétségbeeséshez. A beteg ki akart ugrani az ágyból, nem ismerte, a leányát elkergette magától. Szerencséjére nem sokáig tartott ez az állapot. A gondos ápolás mellett kedvező lefolyása lett a beteg-

ségnek. De látni kellett volna, hogyan nézett ki az a szegény Giovanni! Arca feldagadt, teli volt sebbel. Az anyagi türelemmel megáldott Carmela pedig legyőzött minden iszonyt és ápolta, vigasztalta.

Husz napig valóságos vértanuságot állott ki a szegény leány. Csak az nem tetszett neki, hogy sem az anyja, sem Graziella nem adtak magukról semmi életjelt, pedig a beteg még lázas álmaiban is folyvást ő felőlük tudakozódott.

Mikor valamivel jobban lett Giovanni, felismerte leányának önfeláldozását, feleségének és Graziellának az önzését. Így szólt Carmelához

— Te valóságos angyal vagy. Mi lett volna belőlem, ha te nem viseled gondomat? Elpusztultam volna. Pedig te veled nem is igen törődtem ekkoráig. Sajnálom, hogy olyan igazságtalan voltam hozzád. De most már ezentul mindig együtt maradunk mi ketten. Az a másik kettő csak hadd maradjon ott, a hova mentek. Látni sem akarom őket többé.

Carmela védelmükre kelt.

— Kár lett volna, ha Graziella megkapta volna ezt a borzasztó betegséget. Nyoma maradt volna az arcán — mondá, őket mentetgetve.

Giovanni azonban tudni sem akart többé sem a feleségéről, sem a másik leányáról. Carmelát átölelte és ezt mondta neki:

— Jó lesz itt nekünk kettőnknek. Nem akarom, hogy ezentul is olyan életed legyen, mint eddig. Eljősz mindig velem a városba, hogy egy kis jó levegőt szivhass. Szükség van rá, mert halovány az arcod.

Mikor a házat fertőtlenítették és Giovanni felgyógyult, hazajött Anna; de az ura látni sem akarta.

As asszony Carmelára haragudott meg e

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szonnap fél drakkal délig urak, délután hölgyek részére

- Október 6. Gyászünnepe az olvasókörben.
 „ 8., 9. és 10. Ellenőrzési szemle a Rezsó-laktanyában.
 „ 9. Megyei áll. választ. ülése.
 „ 15. Közig. bizottság.
 „ 15. Vármegyei közgyűlés.
 „ 18. és 19. Ellenőrzési szemle a honvéd-laktanyában.
 November 4. Szarvasmarhadíjazás.

— **A király nevenapja.** Nagybecskerek város hazafiás közönsége, mint mindig, úgy ma is hagyományos loyaltással ünnepelte meg ő Fel-sége nevénnepét. Délelőtt 10 órakor a r. kath. plébánia templomban ünnepélyes nagymise volt, melyet Szabó Ferenc apát-plébános celebrált fényes segédlettel. A misén testületileg megjelentek az összes polgári és katonai hatóságok, továbbá a főgimnázium és kereskedelmi iskola tanári kara, a közigazgatási tanfolyam hallgatói és a tanuló ifjúság zöme.

— **Október hatodika.** A nagybecskereki közs. főgimnázium tanulóifjúsága az aradi vértanúk emlékére okt. 6-án gyászünnepelet rendez. Reggel 8 órakor a piaristák templomában gyászistentisztelet lesz; utána pedig a főgimnázium tornacsarnokában iskolai gyászünnepelet a következő műsorral:

1. Szózat. Eneki a főgimnázium énekkara.
2. Az aradi tizenhárom. Ifj. Ábrányi K. tól. Szavalja Demkó Miklós VI. o. t.
3. Kegeletes megemlékezés. Tartja Farkas Ignác főgimnáziumi tanár.
4. Október 6. Rudnyánszky Gy. tól. Szavalja Zsiros D. VII. o. t.
5. Ima az aradi vértanúkért. Mondja Szabó J. VIII. o. t.
6. Az aradi vesztőhelyen. Pósa L. tól. Szavalja Dölle J. VIII. o. t.
7. Himnusz. Eneki a főgimnázium énekkara.

— **Fényes esküvő.** Ma délelőtt 10 órakor ment végbe az anyakönyvi hivatalban Marton Andor gazdasági egyesületi titkárnak egybekelése Lowieser Leona kisasszonnyal. A polgári kötést b. Pachtenkirch Oszkár h. anyakönyvvezető eszközölte diszmagyarban, kárdsan, szívhez szóló beszédet intézve az új párhoz,

miatt; azt mondta, hogy Carmela bosszantotta fel rá az apját; azért nem akarja, hogy visszajöjjenek, mert Graziella sokkal szebb nála. Mikor dühében kezét emelt a lányra, belépett Giovanni. Az asszony felé fordulva, így szólt hozzá:

— Te nem vagy arra érdemes, hogy azt a levegőt szívd, a mit ez az angyal. Ti elhagytatok, de ő gondomat viselte és megmentette az életemet.

Carmelának pedig ezt mondta:

— Menjünk el hát mi ketten ebből a házból, ha már ők nem akarnak elmenni.

Es kivezette a leányát, a ki e szavakat intézte anyjához:

— Mennem kell. Azt parancsolja a kötelesség.

Giovanni erős, izmos ember volt, nem félt a tengertől. Elszegődött egy halásztársasághoz és ha jó fogásokat csinált, Carmelát is elvezette oda. A lány ujjongott örömeiben, hogy az üde levegő érintheti homlokát, átjárja tüdejét és új erővel látja el.

De folyton gondolt Annára és Grazielára, a kik nem tudtak dolgozni és talán meghalnak éhen. Valahányszor jó fogást csinált az atya, mindannyiszor megtöltött titokban egy kosarat és mikor beesteledett, elment abba a régi ronda utcába, melyben ő született; a küszöbön ott hagyta a kosarat és azután egy pillanat alatt eltűnt onnan. Mikor Anna és Graziella először ott találták a halat a küszöbön, ezt mondták:

— Az isteni gondviselés adta ezt nekünk.

Dolgozni nem tudtak, tehát nem volt mit enniök. Graziella visszament ugyan a szabónőhöz, de csak egynehány centesimit keresett. Anna is ajánkozott egyik-másik családhoz, de minthogy semmire sem volt alkalmas, az első próba után elküldték isten hírével.

Mindennek az a szörnyeteg Carmela az

kiemelve benne a baráti viszonyt, amelyben a vőlegényvel áll s e címen elsőnek gratulált a hivatalosan is házaseleknak nyilvánított új párnak. Házassági tanúk voltak dr. Marton Gyula kaposvári ügyvéd és Lowieser Imre törökbecsei főszolgabíró. Az egyházi esketés délután 4 órakor volt a r. kath. templomban, amelyet Szabó Ferenc apát-plébános eszközölt fényes segédlettel, nagy násznép jelenlétében.

— **Rendkívüli közgyűlés a városházán.** A vármegyei székház világítása iránt köteendő szerződés elfogadása ügyében tegnap délutánra rendkívüli közgyűlés volt egybehiva, amelyen a megjelent képviselőtestületi tagok meghallgatták a dr. Perisics Zoltán főjegyző által fölolvastott szerződési minta szövegét, amelyet aztán minden vita nélkül jóváhagyólag tudomásul vettek. A köteendő szerződésnek minden esetre nagy előnye, hogy csak egy évre kötetik, aminek leteltével a város szabadkezet nyer. A szerződést még a vármegye közönségének is el kell fogadnia, amit majd a belügyminiszterium jóváhagyása követ és csak ezután lép érvénybe.

— **A közegészségügyi bizottság ülése.** Torontál vármegye közegészségügyi bizottsága folyó évi október hó 8-án délelőtt 11 órakor az alispáni kisteremben ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A zombolyai Erzsébet köz-kórháznál üresedésben lévő irnoki állás betöltése. 2. A torontálmegeyi orvos egyesület nevében dr. Plechl Szilárd elnök kérvénye községi és körorvosi lakás építése és látogatási díjak rendezése tárgyában. 3. Grabácon felállítandó fiók, illetve önálló gyógyszerár tárgyában. 4. Gonda András és társai kérvénye a hejybeli 5 ik gyógytár felállítása iránt és egyéb időközben beérkezendő ügyek.

— **Szenné égett gyermek.** Kipper Péter felső-muzslyai földműves ma reggel két gyermekével, az egyik 10, a másik 4 éves, kiment a földjére, hogy a kukorica termését betakarítsa. Száraz kukorica kórókból előbb egy kis kalyibát csinált, abban elhelyezte 4 éves kis fiát, azután a nagyobbik fiával dolga után látott. Kis vártatva az arra haladó emberek figyelméztették Kippet, hogy ég a kukorica kunyhó, ahonnan gyermekirást is hallottak. Kipper odarohant, de már ekkor későn érkezett, a kunyhó porig égett és a hamuban szenné vált gyermekének holttetemét találta meg. A nyomban megindított vizsgálat kiderítette, hogy több muzslyai gyerek tüzet rakott a kunyhó előtt, hogy gyöngye kukoricát süssenek. A tűz belekapott a kóróból készült kunyhóba, mire a gyermekek szétrebbentek és a kunyhóban hagyott 4 éves kis fiú minden segítség híján összeégett.

oka. Az vette el az eszét Giovanninak, mikor beteg volt, — mondogatta Anna és még inkább meggyűlölte azt a leányt.

Mikor a küszöbön megpillantották a kosarat teli hallal, azt rebesgették, hogy bizonyosan valami jó tündér gondoskodik róluk. Hogy egy kis pénzre tegyenek szert, eladták a halat a szomszédoknak.

Graziella szerette volna kipuhatolni, hogy kinek köszönhetik ők tulajdonképpen ezt a sok szép halat. Majd megleszi ő. De Anna tudni sem akart olyasmiről, hanem így okoskodott: Sokkal jobb azt hinni, hogy az égből jön. Legalább senkinek sem kell megköszönni.

Egy este, mikor Carmela a szokott helyre vitte a halat, és hazafelé menőben volt: a sötét utcán találkozott egy csinos tengerésszel, a ki keményen a szemé közé nézett.

— Gennaro, te vagy?

— Carmela! kiáltott fel a szép fiatal ember, — nem is ösmertelek volna fel, úgy megszépültél. Olyan szép vagy, mint egy tündér.

— Én sem ismertelek volna fel téged, ha a szívem meg nem sugja, hogy te vagy.

— De mit csinálsz te most ilyenkor?

— A tengerparton lakom. Halászatok.

— Hadd kísérjelek el!

— Gyere no!

Igy haladtak végig a városon, miközben elbeszéltek egymásnak, hogy mik történtek velük, a mióta elváltak egymástól.

Egyszerre megállt a tengerész, erősen a lány szemébe nézett s ezt kérdezte tőle:

— Akarsz-e a feleségem lenni? En már beleuntam a magányos életembe.

— Miért ne? felelt Carmela, ha nincs ellene kifogása az édes apámnak.

— Gyerünk, kérdezzük meg tőle, mondá Gennaro.

— **Uj-ügyvéd Módoson.** Dr. Bolla Gyula, aki egyideig Módoson kir. aljárásbíró volt, ugyancsak Módoson ügyvédi irodát nyitott.

— **Széthasított koponya.** Milinkov Mihály gazda — mint melencei levelezőnk írja — vasárnap éjszaka alaposan fölhozott állapotban botorkált hazafelé. A szép holdvilágos éjszakában belekötött még a saját árnyékába is, mivel nem találkozott senkivel, akivel összeveszhetett volna. Egész verszeteket csinált a káromkodásból s midőn a folyton vele járó árnyék nem akart elmaradni, követ szedett föl a földről s azzal akarta elriasztani a saját árnyékát. De a kö célt tévesztett s Ityurup Miklós ablakát találta, amely nagy csörömpöléssel hullott le, szabad folyást engedvén a hűvös éjjeli levegőnek. A szobában alvók fölriadtak, zsványokra gondolván, miközben a gazda úgy ahogy volt, kiugrott ágyából s a pitvarajtó mellől egy ásót ragadva föl, azzal rohant a még mindig árnyékával veszekedő Milinkovra és olyant huzott az éles ásóval feje bubjára, hogy az menten ketté vált s a veszekedő gazda megszünt veszekedni, mert elterült a földön. Milinkovnak azonban erős lehet a szervezete; bár agyvelejét is lehetett látni, de azért még mindig él.

— **Figyelem.** A villamtelep vezetőjének a színházlátogató közönség iránt tanusított szép figyelméről kell megemlékeznünk, még pedig a teljes elismerés hangján. Ugyanis tekintettel a mostani szép holdvilágra, az utcai lámpák már 9 órakor kioltatnak. Mégis midőn a közönség a színházból kijött, a művezető rendelkezésére a főtér és fútca lámpái mind a három este újra kigyultak s mindaddig árasztották a világosságot, míg a közönség hazatérhetett.

— **Kirabolt nagybácsi.** Öreg ember már Mislinzski József ürményházi vagyonos gazda és még sem akar meghalni. Ez bántja folyton unokaöccsét, Henczig Jánost, aki, mint rendesen eldicsekedni szokott cimborái körében, egyetlen örököse lesz az öregnek, mert nincsenek gyermekei. Az öregnek nagy hibája, hogy nagyon görcsösen ragaszkodik a pénzéhez, ki nem adna kezéből a nagyvilágot egy kéhasu bankót, ha az egyszer hozzákerült. Már pedig Henczignek mindenáron pénzre volt szüksége. Ez okból megleste, midőn az öreg egyedül aludt a tanyáján s két cimborájával, Domokos Mihályval és Kollár Iléssel rátörték az alvóra, akinek összes pénzét, amit egy szarvasbőr zacskóban nyakába akasztva az inge alatt tartott, elrabolták. A zacskóban 850 korona készpénz és 2000 korona értékű váltó volt. Ezenfelül elvitték az öregről subáját, amivel takarózkodott. Ez okozta vesztüket. Bár az öreg nem láthatta megrablóit, de hangjukról fölismerte őket és a nyomozás során a rosszlelkű unokaöccsénél csakugyan megtalálták a subát. A pénzből semmit sem találtak. Bár Henczig és két társa erősen tagadnak, az eset a bíróság elé kerül, ahol a három mulató suhancot rablásért fogják felelősségre vonni.

Azonnal el is ment Giovannihoz és megkérte a lány kezét tőle.

A fiatal ember jól bírta magát, szeretett dolgozni. Giovanni csupán ennyit mondott neki:

— Ha szeretitek egymást, a többi a ti dolgotok. En nem állok utjába a boldogságtoknak.

Carmela olyan boldognak érezte magát, hogy még egy királyné sem különbözn.

Az esküvő napján ezt mondta az apjának:

— Edes apám, ha azt akarod, hogy egészen boldog legyek, adj nekem egy szép ajándékot.

— Tudod lányom, hogy nem vagyok gazdag ember.

— De azt mégis megteheted, a mit én kérek tőled.

— Jól van. Mi hát a kívánságod?

— Először is igérd meg, hogy teljesíteni fogod a kívánságomat.

— Halljuk no!

— Bocsáss meg az anyámnak, meg a testvéremnek!

— Ne is beszélj róluk!

— Edes apám, kérlek, ha látnád, mennyit szenvednek. Nem is lehet felismerni sze.ényeket. Légy olyan szives, tedd meg ezt a kérésemet. Ugy-e, haza hívhatom őket?

— Tedd, a mit akarsz, te vagy az ur a háznál.

Carmela pedig elfutott, repült ama régi ház felé, berohant ajtóstul és ezt mondta az ott lakóknak:

— Anyám! Graziella! Gyertek, gyertek! Megbocsát az édesapám!

Graziella bámulva nézett rá, Anna pedig nem birt szóhoz jutni a meglepetéstől.

Végre Graziella sirva a nyakába borult s így szólt hozzá:

— Te voltál az, ugy-e, a ki rávetted erre

— **Leégett kazal.** A partosi határban Dungserszky Lázár bácsszenttamási földbirtoke tulajdonát képező 1000 keresztből álló buzakazal tegnapelőtt leégett. A kár 4000 korona; ami azonban megtérül, mert a kazal biztosítva volt. A tüzet a cséplőgépből kiugrott szikra idézte elő. Az idén már ez a harmadik tüzeset, amely Dungserszkyt érte.

— **A hőség.** Mint módosi levelezőnk jelel, ott oly nagy hőség uralkodik, hogy ezen abnormis időjárásnak eddig máris sok a betege. Ehhez a magunk részéről csak annyit fűzünk, hogy nálunk sincs különben s bizony bizony már nagyon ránk férne egy kis hűsítő eső. Ha az előjelek nem csalnak, az idő megváltozása küszöbön van, amennyiben — néhány fiatal magyar tanúsága szerint — az elmúlt éjjel úgy 2-3 óra között az ég csatornái megeredtek. Rövid ideig esett bár, jó hatása azonban még is tapasztalható és ma már tűrhető a levegő. A mennyiből itt is, ott is uszkal egy-egy régen nem látott felhődarab s az égtől csak egy kis jóakarattal kellene, hogy sűrű tömegbe verje össze s a nyakunkba zudítana egy jókora záport.

Színház és irodalom.

Színházi műsor.

Péntek: *Csokon szerzett völegény.* (Énekes bohózat.)
Szombat: *Sulamith.* (Keleti opera.)
Vasárnap: *Falu rossza.* (Énekes népszimű.)

* **A cigánybáró.** Strausz hervadhatlan szépségű operettjének tegnapi előadása nagyjából kielégítette a közönséget. A zenekarnehéz feladatával szemben ugyan nem bizonyult még elég erősnek ezuttal sem, de reméljük, hogy a legközelebbi operette-előadás alkalmával már nem kell hasonló panaszszal előhozakodnunk. A címszerepet Baranyay énekelte, helyenkint igen csinosan. Heltai Jenő egészen elejtette Zsupán hálás szerepét. Még a felsőbb körök is csak elvétve tapsoltak neki. Annál nagyobb hatása volt Falussy Istvánnak, kit zúgó tapsal fogadtak feléptekor. A pompásan elénekelt toborzó után ismét lelkesen tapsolt különösen a nagyszámban jelenvolt fiatalság. A női szereplőkről kizárólag csak jót mondhatunk. S. Berczik Margit igen szép tehetségű énekesnőnek mutatkozott be, ki nek pompás hanganyaga könnyen megbirja az olyan fárasztó partiekat is, amilyen a Saffié. Diszkrét, intelligens játéka nagyban hozzájárult a hatás emeléséhez.

az édesapánkat? Milyen jó is vagy te! Ugy-e, te hoztad mindig a halat is? Ugy-e, te gondoltál reánk?

— Az már mindegy, akárki volt. Arról ne is beszéljünk. Edes apánk megbocsátott. Örülni fog, ha veletek együtt megyek haza. Menjünk!

Es vitte ki őket magával, ki az utcára, a hol Giovanni és Gennaro várakoztak rájuk.
— Edes apám, ma mindenkinek boldognak kell lenni. Öleld meg anyámat, meg a testvéreimet!

Azután bemutatta nekik a völegényt.

— Milyen szép fiatal ember! mondá Anna. Egészen megváltozik az ember, ha ilyen nagy szerencse éri! toldotta meg a beszédet gunyosan.

— Azért veszem őt feleségül, mert ő mindig jó volt, — vágott közbe Gennaro, — mert megtudtam, hogy apját ápolta súlyos betegségében. Ha valaha olyan szerencsétlenség történne velem is, engem sem hagyna magamra elpusztulni.

— Elég már no, — szakította félbe Carmela, — ne gondoljunk most efféle szomorú dolgokra. Legyünk vidámak!

Graziella ezt mondta az anyjának:

— Igaz! Carmela megérdemli a szerencsésjét. Jól mondja Gennaro. Carmela mindig jó leány volt, még olyankor is, mikor én rossz voltam hozzá. De most már, hogy én is megpróbáltam: mi az a szenvedés, van nekem is szívem a szerencsétlenekhez.

Carmela elhallgattatta egy csókkal.

Giovanni megrázta a fejét s ennyit szolt Gennaronak:

— Graziella fiatal még, lesz még belőle valami, de az a másik... az javithatatlan.

Olaszból: Cs. Papp József.

Arzenának első sorban szépnek kell lennie s ennek a követelménynek Léva Margit kifogástalanul megfelelt. Csinos énekért sok tapsot kapott. Bánházi Teréz jó Cipra, Szepessy Paula pedig derűségfakasztó Mirabella volt. A rendezés dícséretet érdemel, különösen a második felvonásbeli tarka, élénk képért. Közönség szép számmal volt.

* **Hírek a színházról.** Az aradi vértanúk emléke iránt színtársulatunk is méltóan fogja kegyeletadóit leróni. Szombaton, — amikor is a megállapított műsor szerint Szulamith kerül színpadra, a címszerepben Reviczky Etellel, — az előadást megelőzőleg a stilszerűen díszített színpadon Zala Irma, a társulat tehetséges drámai szendéje fogja Palágyi Lajosnak ez alkalomra írt prologját elszavalni. Az est gyászouvertúrral veszi kezdetét.

A Csokon szerzett völegényt, jó Szigeti bácsinknak ezt a kedves, igazi magyar énekes bohózatát elevonituk föl színházunkban holnap. Szívesen fogadjuk ezt a represset, melynek meg lesz az a speciális érdekessége is, hogy ebben fog a mi temperamentumos operett soubrettünk, Léva Margit, a maga teljes valóságában bemutatkozni. A darab női főszerepét — A Bray Irént — fogja játszani a bájos primadonna. Olyan szerep ez, melyben művészetét minden irányban érvényesítheti. Számátalan transzformáción megy keresztül, hol cigányasszony, hol uri dáma, hol meg paraszt menyecske képében jelenik meg, hogy szerelme tárgyát végre megkaphassa. Hisszük, hogy Léva Margit szerepe nehézségeit bravúrral fogja megoldani. A többi főszerep is a legjobb kezekben van. Az előadás hérlétszűnetben megy, mérsékelt helyárakkal.

Imrey Edith, a társulat kitűnő drámai szendéje és naivája, aki közbejött betegsége miatt eddig a társulat kebelébe meg nem érkezett, holnap megjön s hétfőn Romeo és Julia-ban a címszerepben mutatkozik be.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, október 4. (A Torontál eredeti távirata.) Eddigi megállapodások szerint ő Felsége f. hó 12-én érkezik Budapestre, ahonnan pár nap múlva mintegy öt hétre tervezett tartózkodásra Gödöllőre megy. A szokásos kihallgatásokra minden alkalommal Budapestre jön. Ő felsége ezen magyarországi tartózkodását csak egyszer szakítja félbe e hó végén, midőn pár napra Bécsbe utazik.

A perzsa sah visszatérében.

Budapest, október 3. (A Torontál eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Muzaffer ed Din perzsa sah Konstantinápolyból szombaton érkezik Belgrádba, ahonnan rövid pihenés után Budapestre utazik.

A szkuptina egybehívása.

Budapest, október 4. (A Torontál ered. távirata.) Belgrádból távirják, hogy a szerb szkuptinát legközelebb Nisbe fogják egybehívni.

Összeesküvés Mac Kinley ellen.

Budapest, október 4. (A Torontál ered. távirata.) Washingtonból jelentik: Ohio-ban állítólag összeesküvést fedeztek föl Mac Kinley elnök ellen. A hír megerősítésre szorul.

A kínai veszedelem.

Budapest, október 4. (A Torontál ered. távirata.) Szt-Pétervárról jelentik: Grodekow orosz tábornok Csing hercegtől táviratot kapott, amelyben arról értesíti, hogy fölhatalmazást kapott a Csungli-Yamentől, hogy tárgyalásokat folytasson a hatalmak képviselőivel. Csing herceg

megparancsolta Dsamajának, hogy a további hadműveleteket szüntesse be. Csing herceg a dinasztia veszedelmét komolynak állítja.

Rennenkampff elfoglalta Girint. A kínaiak lerakták a fegyvert. Manduriában már nem várnak hadi eseményeket.

Shanghaiból jelentik: Az oroszok és németek egyesült csapatai bevették Shanghai-Kwant.

Pekingből sürgönyzik: Németország utasította követét, hogy igyekezzék az igazi bűnösöket kinyomozni és azután meggyőződést szerezni, vajjon lakolnak-e és minő büntetéssel.

Határító útlel.

Budapest, okt. 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában kielégítő volt a kínálat, a kereslet azonban kevésbé megfelelő. Üzletmenet lanyha; árak változatlanok. Földmunka 164.000 mm. buza, 5000 mm. rozs és 4000 mm. zab.

Kötések:

Buza okt. végére	7.28—7.29
" 1901. épr.	7.98—7.99
Rozs okt. végére	7.14—7.15
Zab " " "	5.24—5.25
" 1901. májusra	5.12—5.13
Tengeri okt. végére	6.00—6.05
" 1901. májusra	4.98—4.99

Vonatok érkezése és indulása

Nagy Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).

Csösztelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délután 5 órakor.
Csösztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p. este 7 óra 05 p.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, 1900. október 4-én:

Dolovai nábob leánya.

Eredeti színmű 3 felvonásban. Irta: Herczegh Ferenc.

Személyek:

Joob Sándor	Tábornok Emil
Joob Vilma	Zalay Irma
Domaháziné	M. Bánházi Teréz
Szentirmay	Baghy Gyula
Szentirmayné	Sz. Kendi Boriska
Merlin báró	Szabados László
Tarján Gida, főhadnagy	Szabados Sándor
Loránd hadnagy	Simon Jenő
Bilicky, hadapród (kadett)	Miklóssy Gábor
Szklabonyai	Juhay József
Orvos	Tóth Lajos
Miska huszár	Heltay Jenő
Napos, káplár	Baranyai Ferenc
Joob inasa	Palotay Gyula

Vadászok, vendégek.

Kezdeté este pont 8 órakor.

Holnap, pénteken, október hó 5-én:

Csokon szerzett völegény.

Eredeti énekes bohózat. Irta: Szigethy József. Zenéjét szerette: Serly Lajos.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Julius hó 1-től kezdve semmiféle hirlapi beiktatás után a szokásos 30 krajcáros bélyegilletéket megfizetni nem kell. Tehát a címmel ellátott

kishirdetések

is bélyegmentesek.

Minden kishirdetés beiktatása legalább 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül.

A kis hirdetések előre fizetendők. Értesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekre a válasza való bélyeg melléklendő.

Telefon-értesítéseket nem ad a kiadóhivatal.

Legelőszerebb a hirdetésilletéket postautalványon küldeni s a szöveget a szelvényre írni.

Amennyiben levélben küldetik a hirdetés, úgy az ára bélyegben is mellékelhető.

J.

Miért nem jöttél tegnap? Hisz megírtam, hogy okvetlen jöjj, mert beszédem van veled. Igazán nem tudom, mire véljem eljárásodat. Levelezőlapon még ma ird meg, hogy holnap, hol és mikor. Különbösen 6 és 6 óra között rendes helyen várlak. Hiszen csak tudsz valami ürügyet találni a bejövetelekre?
464 A magáé.

Vadászok!

Lövött vadat vásárolt Aranyosi András vadkereskedő, Budapest, Központi vásárcsarnok. 329

Dohánytőzsde.

a főváros legforgalmasabb helyén, kimutatható 30.000 frt évi forgalommal, melyből tulajdonosa vagyont szerzett, üzlettől teljes visszavonulása miatt bámulatos olcsón eladó. Tőzsdejog megszerzéséért eladó teljesen felelősséget vállal. Bővebbet Gold és Thurn mindennemű üzletek adásvételi irodája Budapest, József körút 15. 459

Szegedi borokat

eladni és venni szándékozók forduljanak Schweitzer Ödönhoz Szeged, Kálvária-utca 34. sz. a. 418

Prima birtok

Nógrádmegye, 1000 magyar hold 135.000 frtért eladó. Komoly vevők ajánlatai figyelembe vételnek, válasszbélyeg Kuchta Dániel Tiszolc. 457

Kávécsarnok

legforgalmasabb helyen a fővárosban, pályaudvar közelében, gyönyörűen berendezett üzlet, lambarnokkal körül az egész üzlet, kizárólag jobb közönség által látogatott, napi bevétel 35 forint, családi viszály miatt minden elfogadható ártért eladó. Egy ily alkalmi vétel ritkán kínálkozik. Bővebbet Diósi Józsefnél, Bpsten, Rökk Szilárd-utca 30. 460

Gyümölcs-kosarak.

5-10 kilósak, fehér vészszőlő, fedeles, füllel, igen csinosak, a 30-48 fillér darabja. — Vadász-ebek, iris és gordon-setter, pointer német vizslák, borz (tacsók) ebek, foksztierier, újfundlandi, szent-bernát-hegyi és doggok, óriás állatok, eladók. Csakis legkiválóbb telivér állatok. Intézőség: Tar, (Hevesm.) 461

Finom

táblaszőlő kilója 25 krajcárért kapható dr. Brájler Lajosnál. 263

5779. tlkvi szám 1900.

865-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kassel Zsigmond bécsi cég végrehajthatónak Polacsek Ney Helén torontál-tordai lakos végrehajtást szenvedő elleni 3100 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Torda község határában fekvő, a tordai 88. sz. tjkvben A l. 1., 2. sorszám 526/160 hrsz. és 143. és 144. ö. i. sz. alatt foglalt ház és 2 hold 135 □ öl udvar kerttel, ugyszintén 526/698. hrsz. alatt foglalt 665 □ öl szántó az ürmös dűlőben együtt 3176 kosona kikiáltási árban 1900. évi nov. hó 5-én d. e. 9 órakor Torda község-házában árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapir-

ban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elis nervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő rész-letben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap alatt mindég az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabály-szerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, tlkvi iratárában és Torda község előljáró ságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíró-ság, mint tlkvi hatóságnál, 1900. évi augusztus hó 22-én

Szabó, kir. aljárásbíró helyett:

Petrik,
kir. aljbíró.

Megyei telefon 106.

Megyei telefon 106.

Műtrágya

ugymint

16% szuperfoszfát

és

csontliszt szuperfoszfát-amoniákkal

(szavatolt beltartalma 10% foszforsav, 3% légeny).

Továbbá

szőlő-trágyát

az őszi idény alatt raktáron tart és eredeti gyári áron kisebb mennyiségben is elad

BRAUN ÁRMIN

Nagybeeskerek,

820-1.7

a zalathnai kénkovand-ipar részvénytársaság brassói kénsav és műtrágya-gyár vezérképviselője.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.